

Sanktuarium Matki Bożej Gospodyni Babimojskiej

Paszport Pielgrzyma Nadziei

Babimost 2025

Paszport Pielgrzyma Nadziei

„Pielgrzymka jest znakiem szczególnym w Roku Świętym, ponieważ jest ikoną drogi, którą każda osoba przemierza w czasie swojej egzystencji. Życie jest pielgrzymką, a istota ludzka to viator, pielgrzym, który przemierza drogę aż do osiągnięcia pożądanego celu. Również po to, aby dotrzeć do Drzwi Świętych w Rzymie i w każdym innym miejscu, będziemy musieli pójść na pielgrzymkę, każdy na miarę własnych sił. Stanie się ona znakiem, że również miłosierdzie jest celem, który mamy osiągnąć, a który wymaga zaangażowania i poświęcenia. Pielgrzymka zatem niech stanie się bodźcem do nawrócenia: przekraczając Drzwi Święte pozwolimy się objąć miłosierdziu Bożemu i zaangażujemy się, byśmy byli miłosierni dla innych, tak jak Ojciec jest miłosierny dla nas”.

Papież Franciszek

Babimost A.D. 2025

Jubileuszowy Szlak Zawierzenia Matce Bożej Gospodyni Babimojskiej 1710 – 2025

Z babimojskiej księgi cudów: „Na wieczną rzecz pamiętkę. Roku 1710, dnia 26 czerwca. Błagając Boga Najwyższego, aby i na nas nie przyszedł podobny gniew Jego, jaki wtedy srożył się już ogromnie w postaci zarazy we wsi Chobie-nice, uczyniliśmy w całej parafii babimojskiej ślub, że dla uczczenia Najświętszej Maryi Panny, w tutejszym obrazie szczególnie bardzo łaskawiej, będziemy po wieczne czasy uroczyste obchodzić święto jej ofiarowania i każdego roku w tym dniu będziemy powstrzymywać się od wszelkich prac. Za zgodą wszystkich Obywateli Babimojskich i mieszkańców wiosek: Podmokli jednych i drugich oraz Nowej Wsi, postanowiliśmy też przyjąć na siebie i naszych następców kary w wypadku niedotrzymania obietnicy. W tej też intencji obyła się uroczysta procesja z położonego poza miastem kościoła św. Jacka, aż tutaj do obrazu Najświętszej Maryi Panny i odprawiona została Msza św. błagalna połączona z krótkim wezwaniem do pokuty. We wszystkim

brał udział dwór babimojski, Jaśnie Wielmożny Pan Adam Poniński, Podkoniuszy Królewski, Kapitan Babimojski wraz ze swym całym domem. O czym zaświadcza: ks. Ludwik Antoni Kwiatkowski, Kanonik Poznański, Proboszcz Babimojski."

Ta historyczna trasa obejmuje miejsca ściśle związane z historią Babimostu. Przeprowadza przez burzliwą historię miasteczka, pokazując nadzieję i pokój pomiędzy mieszkańcami, żyjącymi obok siebie, różnych narodowości, wyznań a nawet religii. W ten sposób uczy nas Pielgrzymów nadziei budowania Królestwa Bożego.

1. Jubileusz Roku Świętego 2025

24 grudnia rozpoczął się Jubileusz 2025. Oto najważniejsze rzeczy, które warto wiedzieć o Roku Świętym, który będzie przeżywany pod hasłem „Pielgrzymi nadziei”.

Jubileusz rozpoczął się 24 grudnia wieczorem otwarciem w Bazylice Watykańskiej Drzwi Świętych. Zakończy się natomiast 6 stycznia 2026 r. w uroczystość Objawienia Pańskiego.

1. Początki Jubileuszu

Jubileusz to tradycja biblijna. Był obchodzony co 50 lat. Przypominał Izraelitom o darowanej im przez Boga wolności i godności. Do tej tradycji odwołał się sam Jezus, kiedy, rozpoczynając publiczną działalność, ogłaszał Rok Łaski od Pana. Kościół zaadaptował tradycję jubileuszy w 1300 r. Począwszy od 1475 r. są one obchodzone co 25 lat, aby każde pokolenie mogło doznać łaski Roku Świętego i uzyskać odpust zupełny.

2. Drzwi Święte

Rok Święty to czas duchowej odnowy. Istotnym środkiem jest tu odbycie pielgrzymki, przejście przez Drzwi Święte, symbolizujące Jezusa, który mówi o sobie, że jest dla nas bramą. Stąd znaczenie Rzymu. W odróżnieniu od ostatnich

jubileuszy, tym razem Drzwi Święte zostaną otwarte wyłącznie w Wiecznym Mieście: w czterech bazylikach papieskich i więzieniu Rebibbia.

3. Spowiedź podstawą Jubileuszu

Podstawowym warunkiem odpustu jest spowiedź sakramentalna. Szeroki jest zakres praktyk, dzięki którym można uzyskać odpust zupełny. Podaje je Penitencjaria Stolicy Apostolskiej, a można je przeczytać na stronie Penitencjarii: <https://tinyurl.com/54944p6v>

4. Odpust

Odpust jest konkretnym przejawem miłosierdzia Bożego, które przekracza granice ludzkiej sprawiedliwości i je przemienia. Ten skarb łaski ma swoją historię w Jezusie i w świętych: patrząc na przykład ich życia i żyjąc z nimi w jedność, nadzieja przebaczenia i własnej drogi do świętości umacnia się i staje się pewnością. Odpust pozwala uwolnić serce od ciężaru grzechu, aby należne zadośćuczynienie zostało udzielone w pełnej wolności.” Na czas Jubileuszu Roku 2025 Penitencjaria Apostolska wydała stosowny dokument opisujący zasady uzyskania odpustu.

Dar odpustu pozwala nam odkryć, jak nieograniczone jest miłosierdzie Boga. To nie

przypadek, że w starożytności termin „miłosierdzie” był używany zamiennie z terminem „odpust”, właśnie dlatego, że ma wyrażać pełnię Bożego przebaczenia, które nie zna granic” (Spes non confundit, 23). Odpust jest więc łaską jubileuszową, „darem właściwym i unikatowym Roku Świętego”, do którego uzyskania zachęca Ojciec Święty.

W jaki sposób można ten dar otrzymać?

Osoby, które przystąpią do spowiedzi, przyjmą Komunię Świętą oraz są wolne od przywiązania do jakiegokolwiek grzechu, mogą otrzymać odpust zupełny dla siebie lub ofiarować go za duszę cierpiącą w czyśćcu, spełniając jeden z wielu wyznaczonych przez Penitencjarię Apostolską warunków.

Są wśród nich między innymi:

Pielgrzymka połączona z udziałem we Mszy św. lub innym nabożeństwem do:

– co najmniej jednej z czterech papieskich bazylik większych w Rzymie: św. Piotra, św. Jana na Lateranie, Matki Bożej Większej, św. Pawła za Murami;

– co najmniej jednej z trzech bazylik w Ziemi Świętej: Grobu Bożego w Jerozolimie,

Narodzenia Pańskiego w Betlejem, Zwiastowania Pańskiego w Nazarecie;

– kościoła katedralnego lub innych kościołów i miejsc wyznaczonych przez biskupa diecezjalnego.

Nawiedzenie wyznaczonych jubileuszowych miejsc świętych połączone z indywidualną lub grupową modlitwą, zakończoną modlitwą: Ojcze nasz, Wyznania wiary i dowolnej modlitwy do Matki Bożej. Udział w rekolekcjach, misjach świętych, spotkaniach formacyjnych poświęconych tekstom Soboru Watykańskiego II lub z Katechizmu Kościoła Katolickiego.

Zaangażowanie w różne dzieła miłosierdzia i pomoc potrzebującym, a także podjęcie różnych pokutnych praktyk świadczących o osobistym nawróceniu.

Warunek specjalny: osoby, które z ważnych powodów nie mogą uczestniczyć w uroczystych celebracjach, pielgrzymkach i nawiedzeniu miejsc jubileuszowych, np. starsi, chorzy, osadzeni w więzieniach, a także ci, którzy w szpitalu lub w innych miejscach opieki stale posługują chorym, mogą uzyskać odpust jubileuszowy, uczestnicząc w jubileuszowych celebracjach dzięki transmisji w mediach, jeśli odmówią: Ojcze nasz,

Wyznanie wiary i modlitwę do Matki Bożej, ofiarując w intencji odpustu swoje cierpienie lub życiowe trudności.

5. Jubileusz w diecezjach

Z Jubileuszu nie są wykluczeni ci, którzy nie mogą odbyć pielgrzymki do Rzymu czy Ziemi Świętej. Mogą oni uczestniczyć w wydarzeniach organizowanych na szczeblu lokalnym i nawiedzać święte miejsca wyznaczone przez swego biskupa. Takim miejscem jest nasze sanktuarium Matki Bożej Gospodyni Babimojskiej w Babińcu.

Dekret ustanawiający kościoły jubileuszowe z okazji Jubileuszu Roku 2025

Stosownie do norm zawartych w dekrete Penitencjarii Apostolskiej *O uzyskaniu odpustu podczas zwykłego Jubileuszu Roku 2025*, niniejszym wyznaczam w Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej niżej wymienione kościoły jako miejsca, w których wierni będą mogli uzyskać odpust jubileuszowy:

- Kościół Katedralny pw. Wniebowzięcia NMP w Gorzowie Wlkp.;
- Kościół Konkatedralny pw. św. Jadwigi Śląskiej w Zielonej Górze;

- Kościół Kolegiacki pw. Wniebowzięcia NMP w Głogowie;
- Sanktuarium Matki Bożej Cierpliwie Słuchającej w Rokitnie;
- Sanktuarium Pierwszych Męczenników Polski w Międzyrzeczu;
- Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Świebodzinie;
- Sanktuarium Matki Bożej Klenickiej w Otyniu;
- Sanktuarium Matki Bożej Gospodyni Babimojskiej w Babimoście;
- Sanktuarium Matki Bożej Jutrzenki Nadziei w Grodowcu;
- Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia we Wschowie;
- Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP w Żarach z grobem bł. Marii Edelburgis.

Rok Jubileuszowy 2025 w Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej rozpoczyna się w Niedzielę Świętej Rodziny, 29 grudnia 2024 r., a jego ostatnim dniem jest 28 grudnia 2025 r.

Wierni, którzy poruszeni duchem miłosierdzia oczyścili się przez sakrament pokuty i pokrzepili Komunią św., a także będą się modlić zgodnie z intencjami Papieża będą mogli uzyskać w tych

kościółach odpust zupełny, o ile w należyтым usposobieniu odbędą pobożną pielgrzymkę do jednego z tych miejsc, aby wziąć tam udział we Mszy św., nabożeństwie Słowa Bożego, Liturgii Godzin (godzina czytań, jutrznia, nieszpory), Drodze Krzyżowej, różańcu, recytacji hymnu *Akatyst* lub nabożeństwie pokutnym zakończonym indywidualną spowiedzią.

Wierni będą również mogli uzyskać odpust jubileuszowy, jeśli indywidualnie lub w grupie, pobożnie nawiedzą jeden z wyznaczonych kościołów i tam przez odpowiedni czas odprawią adorację eucharystyczną i rozmyślanie, kończąc modlitwą „Ojcze nasz”, Wyznaniem wiary w jakiegokolwiek dopuszczonej formie i modlitwą do Maryi, Matki Bożej.

Wszystkim duszpasterzom i wiernym Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej udzielam pasterskiego błogosławieństwa na czas Roku Jubileuszowego.

Zielona Góra, 25 listopada 2024 r.

Znak: 2024/2390/KANC/AS

+Tadeusz Lityński
Biskup Zielonogórsko-Gorzowski

2. Modlitwy

Modlitwa przy nawiedzeniu sanktuarium

pokorą i dziecięcą ufnością przychodzę tutaj, by Cię pozdrowić, o Maryjo. Jak niegdyś Anioł Boży i ja Ciebie pozdrawiam: „Zdrowaś, Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą”.

Pan uczynił Tobie wielkie rzeczy i przyjął ciało z Twego przeczystego łona. Ty dałaś światu Zbawiciela i stałaś się Współodkupicielką rodzaju ludzkiego.

Pozdrawiam Cię, Maryjo, i proszę, niech przez Twoje wstawiennictwo przynajmniej częśćka tych łask zstąpi na mnie, na moją rodzinę, byśmy w naszym życiu zawsze kroczyli drogą zbawienia. Amen

Modlitwa do Matki Bożej Gospodyni Babimojskiej

Witaj Królowo, Matko Miłosierdzia,
Miłosierne oczy Twoje na nas zwróć
i błogosławiony owoc żywota Twojego
po tym wygnaniu nam okaż!
Matko Boża Gospodyni Babimojska
- módl się za nami!

Modlitwa Jubileuszu

Ojcze, który jesteś w niebie,
niech wiara, którą nam dałeś
w Twoim Synu Jezusie Chrystusie, naszym Bra-
cie, i płomień miłości
rozlany w naszych sercach przez Ducha Świę-
tego, obudzą w nas błogosławioną nadzieję
na przyjście Twojego Królestwa.
Niech Twoja łaska przemienia nas
w pracowitych siewców ewangelicznych ziaren,
które będą zaczynem ludzkości i kosmosu,
w ufnym oczekiwaniu
nowego nieba i nowej ziemi,
gdy moce Zła zostaną pokonane,
a Twoja chwała objawi się na wieki.
Niech łaska Jubileuszu
ożywi w nas, Pielgrzymach nadziei,
pragnienie dóbr niebieskich
i rozleje po całej ziemi
radość i pokój
naszego Odkupiciela.
Tobie Boże, błogosławiony po wsze czasy,
niech będzie cześć i chwała na wieki.
Amen

Litania do Matki Bożej Gospodyni Babimojskiej

Kyrie elejson, Chryste elejson,
Kyrie elejson,
Chryste usłysz nas,
 Chryste wysłuchaj nas,
Ojcie z nieba Boże, - zmiłuj się nad nami
Synu Odkupicielu świata Boże,
Duchu Święty Boże,
Święta Trójco, Jedyny Boże
Matko Chrystusa, - módl się za nami
Matko Miłosierdzia,
Gospodyni Babimojska,
O żywą wiarę w Boga Ojca,
Wszechmogącego,
 – prosimy Cię Babimojska Gospodyni
O głęboką ufność ku Synowi Bożemu,
O miłość do Ducha świętego,
O umiejętne uwielbienie Trójcy Przenajświęt-
szej,
O wytrwanie w łasce uświęcającej,
O ratunek przed zarazą,
O stałą opiekę nad nami i naszymi gospodar-
stwami,
O współpracę z łaską cierpienia,

O nadawanie wartości naszym
cierpieniom,
O gotowość przyjmowania
niespodziewanych cierpień,
O cierpliwość w cierpieniu,
O łaskę jednoczenia cierpień z cierpieniami
Chrystusa,
O pogodę w znoszeniu cierpień,
O roztropne korzystanie z pomocy bliźnich w
cierpieniu,
O umiłowanie cierpienia jako daru dobrej ręki
Boga Ojca,
O upodabnianie się do Chrystusa przez cierpie-
nie,
O świętość wszystkich cierpiących,
O skuteczną pomoc dla najwięcej cierpiących i
opuszczonych,
O szczęśliwą śmierć dla konających,
O szczególne łaski dla lekarzy i służby zdrowia,
O nagrodę wieczną dla naszych dobroczyńców,
O zgodę i pokój na ziemi,
O trzeźwość, miłość i czystość w naszym naro-
dzie,
O życie w łasce uświęcającej dla wszystkich lu-
dzi,

O błogosławieństwo dla polecających się naszym modlitwom,

O spełnienie woli Bożej przez wszystkich ludzi,
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata -
przepuść nam Panie.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata
- wysłuchaj nas Panie.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata -
zmiłuj się nad nami.

K.: Miłosierne oczy Twoje na nas zwróć.

W.: Abyśmy w niebie oglądali Syna Twojego.

Módlmy się:

Boże w Trójcy Świętej jedyny, który jesteś Miłością Miłosierną, prosimy Cię pokornie przez wstawiennictwo Gospodyni Babimojskiej, Matki Miłosierdzia - przebacz nasze grzechy, ulecz słabości, rozerwij kajdany zniewolenia, umacniaj w chwilach doświadczeń i wspieraj w przeciwnościach losu. Naucz nas też postępować drogą Twoich przykazań i błogosławieństw oraz pełnić uczynki miłosierdzia, byśmy stając się solą tej ziemi i światłem świata mogli dążyć do trwałego zjednoczenia z Tobą w niebie. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

3. Jubileuszowy Szlak Zawierzenia Matce Bożej.

„Drogą pielgrzymą jest pokonanie przywar, umartwienie ciała, wzmocnienie cnót, przebaczenie grzechów, pokuta grzeszników, czyny sprawiedliwych, miłość do świętych, wiara w zmartwychwstanie i nagroda błogosławionych, oddalenie piekła, opieka nieba”.

Kazanie z kodeksu Kalikstyńskiego

1. Kościół pw. św. Jacka Odrowąża.

Kościół zbudowany został w XVI wieku na cmentarzu rzymsko-katolickim, oddalonym wówczas od miasta. Był pod wezwaniem Matki Bożej. Konstrukcja drewniana powodowała, że wielokrotnie ulegał spaleni. Po pierwszym pożarze odbudowany został w latach 1605 – 1609 przez rodziny Klocków, Kawków i Hamerczaków. Poświęcony został 4 czerwca 1610 roku przez biskupa poznańskiego Andrzeja

Opalińskiego. Długoletnim kapłanem przy tym kościele był ksiądz Jacek Klimowicz, który oddał kościół pod opiekę św. Jacka Odrowąża.

W roku 1656 miasto wraz ze świątynią zostało spalone przez Szwedów. Kościół został szybko odbudowany. Biskup poznański Maciej Kurski poświęcił go 17 maja 1660 roku.

Po kolejnym pożarze, staraniem księdza Szymona Rychlińskiego, kościół został odbudowany w 1740 roku już jako budynek murowany. Niestety, to też nie uchroniło go w 1832 roku od następnego pożaru. Odbudowano go ponownie w 1850 roku i w takim kształcie dotrwał do dzisiaj, gdyż remonty i renowacje nie spowodowały zmian konstrukcyjnych. Kościół p.w. św. Jacka jest budowlą jednonawową, o półkoliście zamkniętym prezbiterium i prostokątnej zakrystii, umiejscowionej po jego zachodniej stronie.

Miejsce na pieczęć

2. Grób Walentego Snowadzkiego.

Pomnik Walentego Snowadzkiego znajduje się w jednym z najbardziej ekspozycyjnych miejsc – tuż przy wejściu na cmentarz i naprzeciw drzwi wejściowych do kościoła pw. św.

Jacka. Walenty żył w Babimocie w latach 1753-1827. Był on założycielem pierwszej i chyba jedynej w Polsce fundacji o nazwie „Na wyposażenie cnotliwych pańienek”. Jak wieść niesie, pańienki, które w cnocie wytrwały do czasu zamążpójścia otrzymywały z tej fundacji sporą sumę pieniędzy. Antoni Mrozek pisał o nim: „Otóż ten zacny ziemianin, obywatel babimojski przeżywszy w cnocie aż 74 lata doszedł do pewnych wniosków. Uznał on mianowicie, że kobiecie jest trudniej niż mężczyźnie dożyć małżeństwa w cnocie, choćby dlatego, że ten ostatni jej w tak wyraźny sposób nie posiada. Ponadto słabość kobieca także ma swoje wytłumaczenie. Postanowił więc utworzyć pod koniec swojego życia fundusz swego imienia „na wyposażenie

cnotliwych panienek”. Uznał widocznie Walenty Snowadzki, że panienki parafii babimojskiej skłonne będą za pieniądze poświęcić się tak dalece, że zachowają swą dziewiczość aż po ślubny kobierzec.

Walenty Snowadzki nie przeliczył się, sposób na zachowanie cnoty panieńskiej chwycił. Czego nie dokazały charakter i silna wola cnotliwych panienek babimojskich, temu zapobiegały chciwe na posag Snowadzkiego mamusie.”

Kuratorami fundacji byli proboszcz i burmistrz. Pieniądze przyznawano w bardzo prosty sposób. Otóż pieniądze dostawały nie panny, lecz już mężatki – rok po ślubie, jeśli nie urodziły w tym czasie dziecka. Kobieta, która urodziła tzw. „wcześniaka”, nie dostała pieniędzy. Wolą W. Snowadzkiego było, żeby pieniądze dostawały wyłącznie pary składające się z Babimojszczan i to nie byle kogo, tylko z obywateli. Prawa obywatelskie otrzymywał tylko ten, kto miał własny dom lub prowadził własny interes (warsztat rzemieślniczy lub sklep), za który płacił podatki do kasy miejskiej. Otrzymywane kwoty były różne i miały różną siłę nabywczą. Pochodziły z tego, co majątek fundacji „wygospodarował”. Ziemia rolna była wśród rolników wydzierżawiona a z

lasu wycinano w ramach możliwości drzewo na opał lub budulec i sprzedawano je na aukcji. Kuratorium fundacji raz w roku dzieliło uzyskane pieniądze wśród par, które w poprzednim roku zawarły związek małżeński. Wartość posagu była zależna od koniunktury oraz ilości par między które dzielono zyski. W 1949 roku władza „ludowa” upaństwowiła 47,64 hektarów ziemi z Fundacji Snowadzkiego.

Miejsce na pieczętkę

3. Kościół Ewangelicki

Świątynia powstała w latach 1782-1789. Opuszczony kościół stoi przy dzisiejszej ulicy Kargowskiej. Wygląd kościoła jest dość charakterystyczny, dzięki oknom (wyżej są okna okrągłe, niżej prostokątne) poprzedzianym pilastrami oraz cebulastemu hełmowi. Od strony ulicy znajduje się pięć rzędów okien, od strony podwórza – trzy rzędy i dwa puste pola.

Miejsce na pieczętkę

4. Dawna Synagoga – Biblioteka Miejska im. Wiesława Sautera

Pierwszą synagogę w Babimoście zbudowano około 1700 roku. W 1799 r. wybudowano nową bożnicę, która wtopiona była w otaczające ją małe budynki zamieszkiwane przez biedotę żydowską. Około 1880 r. synagogę przebudowano. Był to budynek na planie prostokąta, dwukondygnacyjny, nakryty dwuspadowym dachem. Półdłużne okna synagogi na piętrze zwieńczone były łukiem; rozwiązania te należały do tzw. *Rundbogenstil*. Synagoga służyła miejscowej społeczności żydowskiej do 1927 roku. W tym roku Alex Neumann, ostatni przewodniczący babimojskiej gminy, odsprzedał ją miejscowej gminie ewangelickiej. W warunkach sprzedaży

Neumann zastrzegł, że budynek może służyć tylko do celów sakralnych, a ewangelicy nie mogą odsprzedać go dalej. Sprzęty liturgiczne, będące na wyposażeniu synagogi, przekazano zrzeszeniu pruskich gmin żydowskich w Berlinie, prosząc jednocześnie o zgodę, aby pieniądze uzyskane ze sprzedaży synagogi przeznaczyć na naprawę muru i utrzymania cmentarza żydowskiego w Babimoście.

Dzięki tej transakcji budynek synagogi nie został zniszczony w czasie tzw. Nocy Kryształowej z 9 na 10.11.1938 roku. W latach 60. XX w. został jednak przebudowany, a przez długi czas służył jako dom kultury. Obecnie pełni biblioteki miejskiej.

Miejsce na pieczętkę

5. Kolumny w Rynku Miejskim

Na rynku ustawione są na wysokich kolumnach dwie figury (kamienne). Jest to statua Matki

Boskiej i figura św. Wawrzyńca. Stoją od siebie w odległości około 50 m. W przekazach archiwalnych jest zapisane, że w miejscu ustawienia figur w czasach potopu szwedzkiego, zginęło 2 księży. W 1655 roku Szwedzi wymordowali prawie całą ludność katolicką w mieście. 6 maja 1656 roku spalili na stosie dwóch księży: Wojciecha Turopiedskiego i wikariusza Marcina Paluszkiewicza. Był to prawdopodobnie zemsta za działalność partyzancką ówczesnego starosty babińskiego, a późniejszego bpa Krzysztofa Żegockiego.

Miejsce na pieczętkę

6. Kościół pw. św. Wawrzyńca - Sanktuarium Matki Bożej Gospodyni Babimojskiej.

Kościół pw. św. Wawrzyńca w Babimoście położony w południowo-zachodniej części miasta, tuż przy placu rynkowym. Teren wokół kościoła otoczony jest ceglany murem z bramą wjazdową. Świątynia to murowana, trójnawowa bazylika, fasadą zwrócona ku wschodowi z prezbiterium o półkolistym zamknięciu. Wejście do kościoła ujęte barokowym portalem z flankującymi pilastrami. Front świątyni z dwiema czworobocznymi wieżami zwieńczonymi dachami wielospadowymi. Fasadę kościoła zdobią, umieszczone we wnękach wież figury, św. Wojciecha i św. Stanisława. Korpus główny nakryty jest dachem dwuspadowym, a prezbiterium

półkolistym. Nad nawami położono dachy pulpitowe. Wnętrze kościoła przykryte sklepieniami kolebkowo-krzyżowymi. Nawy boczne zdobione są dekoracją stiukową, a ściany wewnątrz barokowymi pilastrami. Wnętrze świątyni dopełnia barokowe wyposażenie. Najstarszym elementem wystroju kościoła jest zachowany fragmentarycznie późnogotycki poliptyk z 1499 r. z warsztatu Mistrza z Gościeszowic. Ołtarz ten zbudowano na zlecenie proboszcza z Sulechowa, Gabriela Rittersa, a do Babimostu przeniesiono go w 1866 r. W skład pozostałego wyposażenia kościoła wchodzi m.in.: trzy barokowe ołtarze z czasów budowy świątyni, rzeźby i obrazy z XVII i XVIII w.

Zachęcamy do uczczenia Matki Bożej Gospodyni Babimojskiej. Przechodząc na kolanach wokół ołtarza głównego w akcie pokuty dziękujemy Maryi za opiekę i wstawiennictwo. Przejść można każdego dnia poza czasem nabożeństw. Zapraszamy.

Z księgi cudów parafii: "Tego samego roku (1689) Kukli z Podmokli Małych dzieciątko ustawicznie chorobą wielką dręczone było, to jest kadukiem, w dzień poniedziałkowy Wielkanocny przynieśli je rodzice przed ten Obraz i trzykroć

wielki ołtarz z nim obeszli, parę świec dawszy, położyła matka na stopniu przed ołtarzem przy mszy mnie Niegodnego Pasterza ... na ten czas odpust zupełny odprawiał się, Pan Bóg owe dziecko uwolnił w nieskończonym miłosierdziu czy przez przyczynę Matki Bożej przy tym Obrazie."

Miejsce na pieczętkę

7. Ogrody Maryjne.

Miejsce na pieczętkę

4. Jubileuszowy Szlak Młodych

1. Kościół pw. św. Jacka Odrowąża

Pierwszy kościół pod wezwaniem Matki Bożej zbudowany został w XVI wieku na cmentarzu rzymsko-katolickim, oddalonym wówczas od miasta. Konstrukcja drewniana powodowała, że wielokrotnie ulegał spaleni. Po pierwszym pożarze odbudowany został w latach 1605-1609 przez rodziny Klocków, Kawków i Hamerczaków. Poświęcony został 4 czerwca 1610 roku przez biskupa poznańskiego Andrzeja Opalińskiego. Długoletnim kapłanem przy tym kościele był ksiądz Jacek Klimowicz, który oddał kościół pod opiekę św. Jacka Odrowąża. W roku 1656 miasto wraz ze świątynią zostało spalone przez Szwedów. Kościół został szybko odbudowany. Biskup poznański Maciej Kurski poświęcił go 17 maja 1660 roku. Po kolejnym pożarze, staraniem księdza Szymona Rychlińskiego, kościół został odbudowany w 1740 roku już jako budynek murowany. Niestety, to też nie uchroniło go od następnego pożaru w 1832 roku. Świątynię odbudowano ponownie w 1850 roku i w takim

kształcie dotrwała do dzisiaj, gdyż remonty i renowacje nie spowodowały zmian konstrukcyjnych. Kościół pw. św. Jacka jest budowlą jednonawową, o półkoliście zamkniętym prezbiterium i prostokątnej zakrystii, umiejscowionej po jego zachodniej stronie. Nad korpusem budowli od zachodu umieszczona jest, kryta blachą, wieżyczka. W wieżyczce znajduje się dzwon o wadze 30 kg. Świątynia została gruntownie odremontowana w latach 2008-2009. Corocznie w dniu 17 sierpnia obchodzony jest odpust ku czci patrona św. Jacka.

Miejsce na pieczętkę

2. Grób Bojowników o Wolność Ziemi Babimojskiej

W północno-wschodniej części cmentarza parafialnego przy ul. Wolsztyńskiej usytuowany jest zbiorowy grób powstańców wielkopolskich, poległych na początku 1919 r. w walkach o wyzwolenie miasta i okolic. Otacza go ogrodzenie betonowe na słupkach. Między dwiema częściami mogiły ustawiono pomnik – nieregularny pionowy element granitowy, z którego wylania się płaskorzeźbiony krzyż, z czarną tablicą ku czci *poległych bojowników*. Na lewej krawędzi mogiły umieszczono prostopadle czarną płytę kamienną, na której widnieją nazwiska, wiek i miejsce zamieszkania dziesięciu pochowanych tu powstańców z Podmokli Małych, Babimostu, Nowego Kramska i Chobienic (z tym że Karol Przybyła pochowany jest na cmentarzu w Chobienicach).

Miejsce na pieczętkę

3. Skwer Lotników

45 Pułk Lotnictwa Myśliwskiego powołano 6 lipca 1957 r. rozkazem Ministra Obrony Narodowej. 10 października 1957 r., na budowanym od 1954 r. lotnisku, wylądowała III eskadra 1 Pułku Lotnictwa Myśliwskiego „Warszawa” pod dowództwem por. pil. Jana Malickiego, która stała się załącznikiem babimojskiej jednostki wojskowej. Pułk wyposażono w samoloty MIG 15. Podporządkowany został 3 Korpusowi Obrony Powietrznej Obszaru Kraju. W 1960 r. pułk otrzymał sztandar bojowy. Szczególnym wydarzeniem w historii jednostki i całego miasta była wizyta pierwszego kosmonauty świata Jurija

Gagarina w dniu 21.07.1961 r.. Gość ten został uhonorowany wmurowaną w płytę lotniska tablicą pamiątkową. W listopadzie 1969 r. pułk został włączony w skład Dowództwa Wojsk Lotniczych i zmienił profil na myśliwsko-szturmowy. W latach 1980-1989 w jednostce odbywało się szkolenie lotnicze podchorążych Wyższej Oficerskiej Szkoły Lotniczej (WOSL).

W 1988 r. jednostkę przemianowano na 45 Lotniczy Pułk Szkolno-Bojowy. W lutym 1992 r. zakończono szkolenie lotnicze, a 22 sierpnia pożegnano uroczyście sztandar pułku. Szkolenie lotnicze nasi piloci zakończyli na samolotach myśliwsko-bombowych Lim 6. Z dniem 1 września 1992 r. rozkazem MON została powołana nowa jednostka – Komenda Obsługi Lotniska (JW. 2784). Od 01.01.2000 r. funkcjonowała w składzie 21, a następnie 33 Bazy Lotniczej jako Lotnisko nr 2. Dnia 31.12.2004 r. Jednostka Wojskowa w Babimoście uległa całkowitej likwidacji. Tradycję i historię rozwiązanego pułku lotniczego kultywuje stowarzyszenie Związek

Żołnierzy Wojska Polskiego działające w naszym mieście od 27.03.1981 r. ZZWP przejął opiekę nad symbolami lotniczymi pozostałymi po jednostce oraz częścią wojskową Izby Pamiątek Regionalnych. W swojej działalności bierze aktywny udział w życiu publicznym miasta i gminy.

Miejsce na pieczętę

4. Największy Gliniany Garnek na świecie

Budowa największego glinianego garnka na świecie rozpoczęła się od przygotowania fundamentu z 1600 cegieł. Proces formowania garnka trwał siedem dni, a kluczowym momentem był długotrwały wypał, który zajął ponad 14 godzin. Do stworzenia tego olbrzymiego naczynia użyto aż 3 tony gliny.

Zostały przeprowadzone dokładne pomiary, które potwierdzili niezależni świadkowie. Nowy rekord Guinnessa w kategorii największy gliniany garnek na świecie wynosi: – wysokość: 310,1 cm, – obwód w najszerszym miejscu: 689,5 cm, – obwód otworu: 502,9 cm, – obwód podstawy: 466 cm, – średnica otworu: 160,1 cm.

Wszystkie wymagane dokumenty zostały przygotowane, w tym zeznania świadków, materiały filmowe i fotograficzne, artykuły prasowe oraz pomiary potwierdzone przez Urząd Miar w Zielonej Górze.

Rekordowe dzieło można zobaczyć w Centrum Sportu i Rekreacji w Babimoście. Oficjalna próba pobicia rekordu została uznana przez biuro rekordów Guinnessa w Londynie, które

przyznało certyfikat potwierdzający, że garnek ten jest rekordzistą świata.

Miejsce na pieczętkę

**5. Kościół pw. św. Józefa w Podmo-
klach – dąb św. Jana Pawła II.**

Miejsce na pieczętę

6. Skansen w Podmoklach Małych.

Gminny Skansen Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Podmoklach Małych, działa przy Zespole Edukacyjnym im. Franciszka Sarnowskiego. Prace nad powstaniem skansenu trwały 3 lata, natomiast jego otwarcie miało miejsce w czerwcu 2007 roku. Skansen powstał przy udziale środków z Funduszu Mikroprojektów Inicjatywy Wspólnotowej Interreg IIIA Euroregionu Sprewa- Nysa- Bóbr. W latach 2009-2010 miała miejsce rozbudowa skansenu. W zbiorach skansenu znajduje się ok. 200 dawnych maszyn i urządzeń rolniczych, w tym dużo z okresu międzywojennego. Wśród zbiorów można zobaczyć m.in. zrekonstruowany, XIX-wieczny piec chlebowy oraz wiatrak typu „koźlak” z 1850 r., który został przeniesiony z Potrzebowa (woj. wielkopolskie) przez entuzjastów skupionych w Stowarzyszeniu Rozwoju i Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Regionu „Przyjaźni Podmokłom”. Integralną częścią skansenu jest Izba Pamięci, znajdująca się w budynku szkoły, która jest bogato wyposażona w archiwalne dokumenty mówiące

o historii mieszkańców Podmokli Małych i Podmokli Wielkich. W roku 2019 nastąpiła kolejna rozbudowa skansenu o dodatkowe wiaty dla urządzeń i maszyn. Skansen znajduje się na Lubuskim Szlaku Wina i Miodu.

Miejsce na pieczęć

7. Najstarszy dąb w gminie i Ścieżka Edukacyjna.

Dąb szypułkowy „Kazimierz” liczy sobie ok. 200 lat. Jego wysokość wynosi 28 m, a obwód 432 cm. Zarejestrowany jest w rejestrze pomników przyrody województwa lubuskiego pod nr 504. Ostatnio konserwowany był w 1995 r. Dąb „Kazimierz” jest ozdobą leśnego rezerwatu częściowego lasów nizinnych „Laski”. Rezerwat został utworzony w 1977 r. i ma powierzchnię 42,92 ha. Celem jego powstania było zachowanie lasu z udziałem drzewostanów starszych klas wieku o charakterze naturalnym. Występują w nim głównie zespoły roślinne związane z siedliskami wilgotnymi. Rosną tu stare buki i dęby osiągające wiek do 180 lat. Stwierdzono występowanie 46 gatunków ptaków. Obok rezerwatu znajdują się tablice informujące o występujących tu roślinach i zwierzętach. Pełnią one znakomicie funkcję dydaktyczną.

8. Skwer Muzykantów.

Skwer Muzyków Ludowych upamiętnia tradycje muzycznych kapel kozłarskich charakterystycznych dla Regionu Kozła. Podstawą ich oryginalności są dudy, zwane u nas kozłem polskim. Występują one w dwóch rodzajach – kozła białego zwanego weselnym, używanego w kapelach oraz kozła czarnego zwanego ślubnym, na którym grano tylko na mszy świętej podczas uroczystości zaślubin. Kozioł jest instrumentem muzycznym złożonym z worka ze skóry kozła, do którego miechami wtłacza się powietrze. Grający naciskiem ramienia wdmuchuje je do piszczalek melodycznych i bardunkowych, wydobywając tym samym charakterystyczne dźwięki. Kozłom towarzyszyły skrzypce, nazywane serbami (skrzypce serbskie) lub mazanki, czyli małe skrzypce z trzema strunami. Kapela ludowa składająca się z kilku kozłów i skrzypiec była nieodłącznym elementem życia społeczności wiejskiej. Znajdujemy ją na weselach, jak również na zabawach w karczmach, organizowanych w każdą niedzielę – pomijając okresy postów. Z wiejskich

karczmi kapele koźlarskie trafiły do szlacheckich i magnackich dworów. Stały się tym samym elementem polskiej kultury narodowej. Na naszej ziemi zachowały się żywe tradycje kapel koźlarskich. W okresie kiedy Babimojszczyzna była w państwie pruskim i tożsamość narodowa zamieszkujących ją Polaków była zagrożona, kapele pełniły rolę nośnika polskiej tradycji narodowej. Spośród wielu znakomitych muzyków ludowych na szczególną pamięć zasługuje Wacław Łakomy. Obecnie tradycje koźlarskie kontynuuje młodzież szkolna.

Miejsce na pieczętę

9. Sanktuarium Matki Bożej Gospodyni Babimojskiej

Miejsce na pieczętkę

10. Ogrody Maryjne.

Miejsce na pieczętkę

5. Szlak Kapliczek i Przydrożnych Krzyży.

- 1. Krzyż na cmentarzu parafialnym.**
- 2. Kapliczka Podmokle Wielkie.**
- 3. Kapliczka Podmokle Wielkie.**
- 4. Kapliczka Podmokle Małe.**
- 5. Krzyż Podmokle Małe**
- 6. Kapliczka Matki Bożej Kręckiej**
- 7. Kapliczka Matki Bożej.**
- 8. Kapliczka Podmokle Małe.**
- 9. Kapliczka ul. Sulechowska.**
- 10. Kolumny w Rynku.**
- 11. Sanktuarium Matki Bożej Gospodyni Babimojskiej – kapliczki w ogrodzie.**

Spis treści

1. Jubileusz Roku Świętego 2025	7
1. Początki Jubileuszu	7
2. Drzwi Święte	7
3. Spowiedź podstawą Jubileuszu	8
4. Odpust	8
5. Jubileusz w diecezjach	11
2. Modlitwy	14
Modlitwa przy nawiedzeniu sanktuarium	14
Modlitwa do MB Gospodyni Babimojskiej	14
Modlitwa Jubileuszu	15
Litania do MB Gospodyni Babimojskiej	16
3. Jubileuszowy Szlak Zawierzenia MB	19
1. Kościół pw. św. Jacka Odrowąża.	19
2. Grób Walentego Snowadzkiego.	21
3. Kościół Ewangelicki	24
4. Dawna Synagoga – Biblioteka Miejska im. Wiesława Sautera	25
5. Kolumny w Rynku Miejskim	27
6. Kościół pw. św. Wawrzyńca - Sanktuarium Matki Bożej Gospodyni Babimojskiej.	28
7. Ogrody Maryjne	31
4. Jubileuszowy Szlak Młodych	32
1. Kościół pw. św. Jacka Odrowąża	32
2. Grób Bojowników o Wolność Ziemi Babimojskiej	34

3.	Skwer Lotników.....	35
4.	Największy Gliniany Garnek na świecie ...	38
5.	Kościół pw. św. Józefa w Podmoklach – dąb św. Jana Pawła II.....	40
6.	Skansen w Podmoklach Małych.	41
7.	Najstarszy dąb w gminie i Ścieżka Edukacyjna.....	43
8.	Skwer Muzykantów.....	44
9.	Sanktuarium Matki Bożej Gospodyni Babimojskiej	46
10.	Ogrody Maryjne.....	46
5.	Szlak Kapliczek i Przydrożnych Krzyży.	47
1.	Krzyż na cmentarzu parafialnym.	47
2.	Kapliczka Podmokle Wielkie.....	47
3.	Kapliczka Podmokle Wielkie.....	47
4.	Kapliczka Podmokle Małe.....	47
5.	Krzyż Podmokle Małe.....	47
6.	Kapliczka Matki Bożej Kręckiej.....	47
7.	Kapliczka Matki Bożej.....	47
8.	Kapliczka Podmokle Małe.....	47
9.	Kapliczka ul. Sulechowska.	47
10.	Kolumny w Rynku.	47
11.	Sanktuarium Matki Bożej Gospodyni Babimojskiej – kapliczki w ogrodzie.	47